

سفری پر بار به صدیق زهی

طرح بهداشت مدارس

برای اولین بار طرح بهداشت مدارس، توسط کارگروه بهداشت انجمن برای مدارس روستای صدیق زهی به صورت آزمایشی اجرا شد. هدف از اجرای این طرح، بالا بردن سطح دانش بهداشتی دانش آموزان و انتقال آن به خانواده ها می باشد.

گروه های هدف در این طرح معلمان و دانش آموزان دوره ابتدایی هستند. به همین منظور در این سفر برای معلمان در دو بخش خانم ها و آقایان کلاس آموزش برگزار شد.

برنامه این دوره شامل:

بهداشت فردی

بهداشت محیط (با نگاه به حفظ محیط زیست) است.

در اولین دوره این طرح، برنامه های بهداشتی توسط معلمان به دانش آموزان آموزش داده می شود. با پیگیری های مستمر هر پایه و جمع بندی از روند پیشبرد کار زمینه برنامه بعدی در سه ماه دوم فراهم می گردد.

اولین دوره طرح بهداشت مدارس

مدرس: اعظم ارجمندی

طرح درس: مینو یآوری، اعظم ارجمندی

مجری: معلمان هرپایه

مدت اجرای طرح: سه ماه

برای اجرای این برنامه، انجمن با تهیه:

- لوازم کمک آموزشی

- فرم گزارش دهی

- برنامه هفتگی با تعاریف بهداشتی

- فیلم های آموزشی

و تقسیم کار بین دانش آموزان (بهداشت یار کلاس و محیط) در مهر ماه ۹۶ شروع به کار کرد.

کلنگ زنی کتابخانه کامیاب آقایی

درسفر اعضای انجمن، کلنگ کتابخانه کامیاب آقایی زده شد. این کتابخانه با مشارکت انجمن یاران جامع و اهالی روستای صدیق زهی با زیر بنای ۱۲۰ مترمربع احداث می شود.

مراسم کلنگ زنی کتابخانه با حضور، مولانا بازیار امام جمعه، آقای میایی بخشدار و اعضای شورای روستا صدیق زهی در میان همدلی و صمیمیت برگزار شد.

جلسه همدلی

با اعضا شورا و معتمدین روستا، برای گسترش فعالیت های فرهنگی و تقویت هیات امنای کتابخانه برگزار شد.

در این جلسه انجمن یاران جامع از آقای هوت موسس کتابخانه کامیاب تقدیر کردند.

بازدید از هنرستان

روستای صدیق زهی

در این سفر، از هنرستان روستا نیز بازدید صورت گرفت. فضای آموزشی هنرستان بسیار مطلوب و استاندارد است و دارای دو رشته نقشه کشی و حسابداری می باشد. اما فاقد امکانات و تجهیزات است.

علاوه بر این، در گفتگو با چند نفر از دختران روستا مشخص شد که بسیاری از ایشان علاقه به تحصیل در رشته تجربی دارند که متأسفانه این رشته در دبیرستان های روستا ارائه نمی شود.

برنامه های سفر

در تاریخ ۱۱ مهرماه، چهار نفر از اعضای انجمن، سفری ۴ روزه به صدیق زهی داشتند.

همراهان این سفر؛ مدیر عامل انجمن پوران اسماعیلی، رییس هیات مدیره علی شکرآبی، مسئول لوازم التحریر و عضو روابط عمومی مسعوده نصیبی، مسئول کارگروه کتابخانه اعظم ارجمندی بودند. لازم به توضیح است، شیوا اسفاری تسهیلگر نیز در این سفر، اعضای انجمن را همراهی نمود.

برنامه های این سفر به شرح زیر بود:

- اهدای لوازم التحریر؛

- آموزش بهداشت فردی و محیطی به معلمان با برنامه ریزی برای یک دوره سه ماهه در دبستان های دخترانه و پسرانه شامل: آموزش، اجرا و پایش؛

- ارزیابی عملکرد کتابخانه کامیاب؛

- بررسی شرایط ساخت کتابخانه بر روی زمین اهدایی جامعه محلی؛

- بازدید از مدرسه دخترانه در حال ساخت؛

- بررسی و ارزیابی شاخص های توسعه روستایی در روستای صدیق زهی با همراهی خانم اسفاری.

خانم اسفاری کارشناس تسهیل گر در امور توسعه روستایی، که در این سفر جلسه تسهیل گری را برای اهالی صدیق زهی برگزار کردند.

اهدای بسته های مهر

طی مراسمی با حضور جناب مولانا بازیار؛ امام جمعه صدیق زهی، آقای سردار زهی؛ رئیس آموزش و پرورش منطقه دشتیاری، آقای چشم نور؛ نماینده آموزش و پرورش پلان، اعضای شورای روستا، مدیران و معلمان... در میان شور و شوق دانش آموزان؛ یاران جامع، بسته های مهر را هدیه کردند.

ضمناً در این مراسم توسط مدیر عامل انجمن از تلاش معلمان و کادر آموزشی تقدیر و تشکر شد.

گزارش ارزیابی از اقدامات انجام شده سفر مهرماه

اقدامات انجمن یاران جامع در روستای صدیق زهی به عنوان روستای پایلوت بر اساس رویکرد اجتماع محور، نیاز برای جمع بندی فعالیت های انجام شده و چشم اندازی روشن برای ادامه کار را می طلبید.

فعال نمودن جامعه محلی برای توسعه روستا به دست خودشان و روش های رسیدن به این هدف که در نهایت به خروج انجمن یاران جامع از روستا می انجامد، با نگاهی کارشناسانه و با حضور یک تسهیلگر امر توسعه در سفر مورخ ۱۱ تا ۱۴ مهرماه ۱۳۹۶ آغاز شد.

ارزیابی از اقدامات انجمن و میزان مشارکت واقعی افراد جامعه با بررسی اولیه، تشکیل چندین جلسه با علاقمندان زن و مرد به صورت مجزا و نیازسنجی موضوعات پیشنهادی آنان صورت گرفت. با ادامه این روند و با بهره گیری از کارشناسان، تلاش می شود برنامه ریزی های هدفمند شکل گیرد تا میزان درگیر شدن جامعه محلی در مواجهه با کمبودها را افزایش دهیم. مبنای ارزیابی؛ درونزایی، توانمندسازی، فرآیندمحوری، منافع جمعی، عدالت و مشارکت گروهی افراد و بدون دخالت موجودیت خارج از روستا بود.

ارزیابی بخش لوازم التحریر و لوازم بهداشت فردی بین دانش آموزان

این اقدام ضمن ایجاد هیجان و اشتیاق به تحصیل در بین دانش آموزان، اعتبار و شناخت مثبتی از انجمن در میان دانش آموزان، معلمان، اولیا و سایر ذینفعان در این موضوع به ارمغان می آورد. همچنین، افراد مسئول (صاحبان منصب در آموزش و پرورش منطقه و بخش) از این اقدام جهت تشویق دانش آموزان برای بهتر درس خواندن بهره می برند. با این حال این اقدام ممکن است خلاف اصل تاب آوری را در ذهن دانش آموزان پیروانند. یکی از اصول توسعه پایدار روستایی تاب آوری است. برای دستیابی به توسعه پایدار، افراد یک جامعه باید بیاموزند که در هیچ موردی خود را وابسته به کمک موجودیت های خارج از روستا فرض نکنند. با این که داشتن وسایل تحصیلی مناسب، کودکان را به تحصیل بهتر تشویق می کند، ممکن است این فرض را در ذهن ایشان بوجود آورد که اگر این کمک ها روزی قطع شوند، ایشان توان تحصیل نخواهند داشت.

ارزیابی طرح بهداشت مدارس

در دو جلسه آموزشی برای معلمان خانم و آقا، چند نکته حایز اهمیت است. در فرآیند های اجتماع محور در توانمندسازی، به تجربه ثابت شده که آموزش مستقیم کارایی لازم را ندارد. در مقابل می توان از روش های غیر مستقیم و کارهای گروهی برای این گونه آموزش ها استفاده کرد. در مفاد درسی که به معلمان آموزش داده شد، تکنیک هایی مثل بارش افکار ذکر شد، که معلمان می توانند از آن برای آموزش به دانش آموزان استفاده کنند. معلمان تا کنون با این تکنیک مواجه نبودند، در صورتی که تمامی مفاد درسی می توانست در غالب کار گروهی و با استفاده از روش بارش افکار از میان حاضران در جلسه بیرون بیاید. با این روش از طرفی تکنیک هایی مانند بارش افکار به طور عملی و واقعی تمرین شده و از طرف دیگر نکات آموزشی نیز زمانی که حاضران با فکر و تلاش خود به آنها برسند، عمیق تر در حافظه ایشان ثبت خواهد شد.

ارزیابی جلسه در رابطه با تعطیلی کتابخانه

در این جلسه، یکی از موضوعاتی که به عنوان مشکل بر سر راه فعالیت کتابخانه مطرح شد، پرداخت حقوق به کتابدار و هزینه های جاری کتابخانه بود، که از محل صندوق کتابخانه شامل (هیات امنای کتابخانه و انجمن یاران جامع) صورت نگرفته بود. اساسا صندوق شکل نگرفته و موجب کدورت و دامن زدن به اختلافات طایفه ای شده بود. نیاز به همدلی و نزدیکی در میان جامع محلی در این جلسه احساس می شد. یکی دیگر از دستاوردهای این جلسه، اشاره به نیاز وجود رشته های فنی در هنرستان (از جمله تعمیر وسایل خانگی و برق کشی ساختمان) توسط یکی از اعضای حاضر در جلسه (آقای بلوچ، مدیر هنرستان) بود. این نیاز می تواند آغازی برای اقدامات جدید باشد که انجمن یاران جامع در آن مشارکت نماید.

جلسه با جوانان روستا

در جلسه ای که مربوط به روابط عمومی و جمع آوری کمک های مردمی توسط جوانان روستا از مردم محلی بود، به نظر می رسید که جوانان، توانایی خوبی در جذب کمک از افراد پر توان مالی توسط فروختن فیش های انجمن داشته باشند. این توانایی در راه استقلال این اجتماع از انجمن های خیر نقش بسزایی ایفا خواهد کرد. در هر مقطع زمانی که افراد اجتماع بتوانند توانایی جمع آوری منابع را از انجمن های خیر بیاموزند، توانمندتر شده اند.

جلسه نیازسنجی و اولویت بندی

مشارکتی

به منظور نیازسنجی و اولویت بندی مشارکتی، اعضای انجمن جلسه ای با حضور حدود ۴۰ نفر از اهالی و جوانان روستا داشتند. در این جلسه از افراد خواسته شد، نیازها و مشکلات خود را بنویسند. موضوعات نوشته شده به دسته های زیر تقسیم شد:

- ۱- بیکاری
- ۲- امکانات ورزشی
- ۳- بهداشت روستا (نیاز به درمانگاه)
- ۴- کشاورزی
- ۵- آموزش
- ۶- مشکلات فرهنگی
- ۷- محیط زیست (آب)
- ۸- مسئولیت پذیری اجتماعی
- ۹- عدم وجود کارخانجات بزرگ
- ۱۰- مهار فاضلاب روستا
- ۱۱- مشارکت اولیا و انجمن مربیان
- ۱۲- توسعه بنگاه های زودبازده روستایی
- ۱۳- راه روستایی مناسب

سپس از حاضرین خواسته شد که، ۵ موضوع که برایشان اهمیت بیشتری دارد را انتخاب کنند. اولیت ها به شرح زیر محاسبه شد:

- ۱- آموزش
- ۲- امکانات ورزشی
- ۳- بیکاری
- ۴- کشاورزی
- ۵- بهداشت روستا

سپس، مسئله آموزش که اولین اولیت شناخته شد، مورد بحث قرار گرفت.

در این بحث که با تسهیلگری آقای گرگیج (از افراد موثر منطقه) انجام شد، مشکلات آموزش از جمله: کمبود مشارکت اولیا، عدم توجه دانش آموزان به حفظ و نگهداری وسایل مدرسه و... مورد گفتگو قرار گرفت و پیشنهادهای از میان حاضرین برای ریشه یابی و رفع مشکلات مطرح گردید. پیشنهادات ثبت و اقدامات لازم برای انجام آنها نیز استخراج شد.

در این رابطه، برخی از حاضرین از جمله خود آقای گرگیج، از طرح های مشارکتی نام بردند که در روستاهای دیگر برای حل مشکلات مشابه انجام شده و موفق بوده است.

از موضوعات قابل تامل جلسه، میزان مشارکت حاضرین بود. مشارکت به اشکال مختلف در اخلاق اجتماعی افراد این جامعه وجود دارد. این موضوع حتی در شیوه پذیرایی افراد نیز مشاهده می شود. مشارکت یکی از مهمترین داشته های روستاست، که با این میزان از کارگروهی، اعضای این جامعه می توانند فعالیت های بسیاری را به انجام برسانند؛ از جمله طرح هایی که آقای گرگیج مطرح کردند. یکی دیگر از مسائلی که نیازمند دقت بیشتر است، میزان تاثیر حضور انجمن در این نیازسنجی است؛ مشکلات معیشتی، کم آبی، کمبود امکانات بهداشتی و درمانی و موضوعاتی دیگر همچون اعتیاد (هیچکس در نیازسنجی به آن اشاره نکرد و در روز بعد تعداد زیادی از حاضرین به صورت مستقیم یا پیام یاد آوری کردند. می توان نتیجه گرفت که خارج از جلسه به موضوعات همچنان فکر کرده اند.)